

# Carme Riera

(Palma, 1948)



© Carme Esteva

Carme Riera és narradora, guionista i assagista. És doctora en Filologia hispànica i exerceix de professora universitària. Autora d'una obra rica en referents cultes i populars, ha utilitzat des del seu primer recull de contes *Te deix, amor, la mar com a penyora* (1975) la parla col·loquial mallorquina amb destresa i sense prejudicis. Ha estat guardonada, entre d'altres, amb el premi Prudenci Bertrana de novel·la, 1980 per *Una primavera per a Domenico Guarini*; el Ramon Llull, 1989 per *Joc de miralls*; el Josep Pla, 1994 per *Dins el darrer blau*, novel·la històrica que va rebre també els premis Joan Crexells, Lletra d'Or, el Nacional de narrativa del Ministeri de Cultura i l'Elio Vittorini del Departament de Turisme de Siracusa. La Generalitat de Catalunya li concedeix, el 2000, la Creu de Sant Jordi i l'any 2001 rep el premi Nacional de Cultura. Ha escrit per a infants una biografia titulada *Gairebé un conte, la vida de Ramon Llull* (1980) i *La molt exemplar història del gos màgic i la seva cua* (1988). També ha publicat l'estudi sobre literatura castellana contemporània *La escuela de Barcelona* (1988), pel qual obtingué el Premi Anagrama del mateix any. La seva obra ha estat traduïda al castellà, l'anglès, el neerlandès, el grec, l'alemany i el rus. El 1998 va publicar *Temps d'una espera*, escrit entre 1986 i el 1987, que és un diari sobre l'experiència del seu embaràs. La seves darreres novel·les són *Cap al cel obert*, premi de la Crítica Serra d'Or, 2000, *La meitat de l'ànima*, premi Sant Jordi, 2003, *L'estiu de l'anglès* (2006) i *Amb ulls americans* (2009).



**El proper dia  
que ens  
trobarem serà:**

**25/03/2010**

**Recordeu:**

**Ens reunim tots  
els darrers dijous  
de mes**

**Lloc: Biblioteca  
Hora: 21:15  
Coordinador:  
Andreu Lonçà**

**Club de Lectura Biblioteca Sant Bartomeu**

## NOVEL·LES HISTÒRIQUES

"A **Dins el darrer blau** l'interès pel darrer acte de fe contra els jueus mallorquins executats a foc el 1691 és una denúncia contra la intolerància religiosa d'una societat i contra la pervivència de tots els prejudicis que es deriven i la discriminació que al llarg de la història han viscut els xuetes -descendents de jueus conversos- a la societat mallorquina. Fins al punt que Carme Riera, més d'una vegada, ha esmentat el fet de la necessitat de demanar perdó per tot el mal que s'ha fet. A **Cap el cel obert**, a més de la peripècia vital de Maria Forteza, el debat polític també és determinant. No solament amb relació a les maquinacions del capità general de l'Illa, Rodríguez de la Conca, que fan de la novel·la un al·legat contra la corrupció política a l'època colonial, sinó també perquè presenta la posició dels notables espanyols de l'illa amb relació al destí final de Cuba: colònia espanyola, annexionisme americà o secessionisme i independència política. Però, a més, s'ha produït una inversió històrica. Els descendents d'aquells xuetes, ara enriquits com a esclavistes, són responsables d'una situació d'injustícia. Així, les víctimes d'abans s'han convertit en els botxins d'ara. A **La meitat de l'ànima** domina una estratègia de construcció narrativa, un recurs a la interactivitat que recolza en la intriga de l'argument. Però la novel·la també remet a un moment històric ben concret: la postguerra espanyola i el paper d'alguns dels seus protagonistes: els exiliats al sud de França i els que visqueren sota la dictadura de Franco a la Península. Sobre aquests, la pregunta és saber fins a quin punt van ser crítics o col·laboracionistes i, en darrer terme, quin va ser el paper i la posició que els nostres pares, la generació que ens ha precedit, adoptaren en aquell moment. A la novel·la la pregunta queda oberta i la mare de la narradora tant pot haver estat una lluitadora antifranquista com una agent doble a favor de Franco. Recuperar la memòria, sí, per recuperar la identitat. Però també revisar les veritats heretades de la història per descobrir les veritats i les raons ocultes que fan que el judici a la història sigui més crític i més real."

Article publicat al diari "Avui" el 17/06/04 per Àlex Broch

## EL FET D'ESCRIURE

"Als motius que m'impulsen a escriure, s'hi superposa sempre, amb obsessiva claredat, una imatge, la imatge d'una nina (d'una nena, com es diu en català de Barcelona) amb trunyelles i ulls tristos, que mirava la mar llunyana des d'una finestra, d'una casa gran i buida del barri vell de Ciutat de Mallorca. La imatge d'aquella nena que rebutjava paorosa els miralls perquè no era guapa com la seva mare, i sí lletja com el seu pare, torna a omplir ara la meva retina: no juga, mira com juguen els seus germans al jardí de casa, des del balcó de la cambra de l'àvia, la senyora àvia, a la qual escolta gairebé tot el dia explicar velles històries d'un passat familiar, ranci i esbucat. Històries d'amor amb luxes i passions incontrolables, fins i tot de raptos, històries que desboquen la fantasia de la nena, i la impulsen a fabular-ne de semblants. La nena trista que rebutja els miralls perquè té por de veure's reflectida amb el bigoti que gasta el seu pare, comença a escriure als vuit o nou anys variants de les històries que li explica l'àvia, i pretén fins i tot, per tal de no enfrontar-se directament amb l'home negre que totes les setmanes interroga rere les petites retxilleres de l'odiós confessorari, confessar-se per escrit. Només d'aquesta manera, escamotejant la presència, se sent capacitada per vèncer la seva tímida infinita i, fins i tot, per diluir entre les ratlles de la cal·ligrafia, les possibles culpes. Diguem-ne que el full en blanc li serveix com a mirall, com el mirall que rebutja, perquè en el full en blanc s'hi sent afavorida i fins i tot gratificada."

No negaré que sent força tendresa, molta més que quan érem la mateixa, per aquella nena que vaig ser, en les vivències de la qual s'expliquen, en part, els motius que m'impulsen a escriure. Ara sé per què vaig començar a escriure, i que fou per culpa de l'àvia, en primer lloc, incitada per la seva capacitat de contar històries, i en segon lloc, perquè l'escriptura em servia per foragitar els fantasmes i sobretot per explicar-me el món, per conèixer la realitat que m'envoltava i clarificar-la. Després, a aquests motius fonamentals, s'hi han anat afegint uns altres; escric, ben segur, perquè no puc evitar-ho, no em puc sostreure la necessitat de fabular, d'imaginar alternatives a la realitat, a l'entorn, a tot allò que tenc a l'abast."

Copyright © 1998 Carme Riera i Institució de les Lletres Catalanes.

El Govern Balear ha nomenat per a 2010 Carme Riera **Es-criptora de l'any**, dins el Pla de Foment de la Lectura. L'escriptora serà protagonista al llarg dels propers mesos de conferències, exposicions, guies de lectura, itineraris literaris, produccions teatrals i un congrés internacional.

## ENLLAÇOS D'INTERÈS

<http://www.traces.uab.es/tracesbd>

<http://lletra.uoc.edu/>

<http://www.escriptors.com/autors/rierac/index.html>

<http://www.ducros.biz/corpus/index.php>



**Biblioteca**  
**Sant Bartomeu**



Ajuntament d'Alpicat

**Plaça Països Catalans, 1**

**25110 Alpicat**

**Tel. 973 737728**

**A/e: [biblioteca@alpicat.cat](mailto:biblioteca@alpicat.cat)**

**Web:**

**<http://www.alpicat.cat/biblioteca>**

**Catàleg Col·lectiu:**

**<http://argus.biblioteques.gencat.cat>**

**HORARI**

**Matí: de dilluns a divendres de 10h a 12:30h**